

LEVENSLIJN

EEN ABOLITIONISTE VS. DE KKK

De levenslijn is een interessante werkvorm, een werkvorm die verder gaat dan alleen maar het (re)produceren van een tijdbalk. Ook al bestaat de levenslijn ook uit historische gebeurtenissen en een tijdbalk, toch wordt in deze opdracht de tijdbalk levend omdat leerlingen zich moeten inleven in een of meerdere historische personages. Vervolgens geven de leerlingen per gebeurtenis aan wat de personages van die gebeurtenis vinden. Dit doen ze door op een tijdbalk in de vorm van een assenstelsel (de levenslijn) een waardering (van plus vijf tot min vijf) bij die gebeurtenis te plaatsen.

De levenslijn laat leerlingen:

- betekenis geven aan historische gebeurtenissen
- verbanden en samenhangen ontdekken
- de dimensie 'tijd' ervaren
- de rode draad uit een historische periode halen
- gebeurtenissen vanuit verschillende gezichtspunten interpreteren
- standpunten beargumenteren
- meningen en argumenten van anderen wegen

Onderwerp	Het einde van de slavernij en de opkomst van de Ku Klux Klan
Activiteit	Leerlingen bepalen hoe een Harriet Beecher Stowe en Nathan Bedford Forrest op specifieke gebeurtenissen zouden hebben gereageerd
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: bovenbouw havo/vwo
Instrueren	In de klas zijn slavernij, het einde ervan (abolitionisme) en de Ku Klux Klan behandeld Wat: vandaag gaan we kijken naar het einde van de slavernij en op welke manier dit tot een tweespalt in de Verenigde Staten leidde Hoe: we kijken hoe Harriet Beecher Stowe, een abolitioniste, en Nathan Bedford Forrest, een aanhanger van de KKK, op specifieke gebeurtenissen reageerden Waarom: met deze werkvorm leer je de belangrijkste jaartallen.
Uitvoeren	Iedere leerling krijgt een instructie- en een invulblad. Laat de leerlingen in tweetallen de grafiek maken
Nabespreken	Wat: wat zijn de opvallende jaartallen en gebeurtenissen? Hoe: praat met leerlingen over hun aanpak. Hoe hebben ze het gedaan? Waarom op die manier? Waarom: vraag aan de leerlingen wat ze in de les hebben geleerd? Wat was er anders aan deze manier van werken?

Literatuurverwijzingen:

- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

LEVENSLIJN

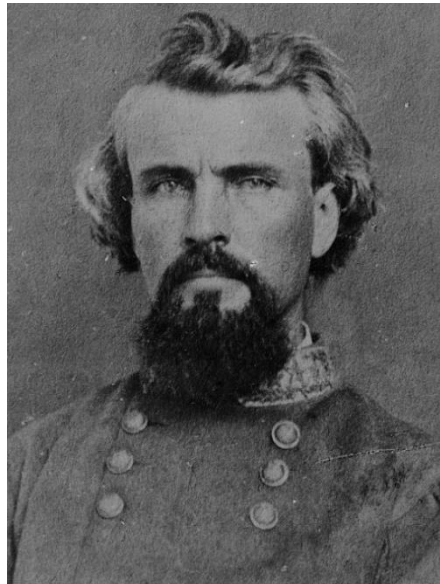
EEN ABOLITIONISTE VS. DE KKK

Tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog (1861-1865) moest blijken of de Verenigde Staten samen zouden blijven of dat de zuidelijke staten een eigen federatie zouden beginnen. Aangestuurd door de Amerikaanse president Abraham Lincoln betekende dit een broederoorlog, voornamelijk uitgevochten vanwege één kwestie: de slavernij. Een probleem dat de natie bijna in tweeën splitste.

In 1867 begin voor het zuiden van de Verenigde Staten de Reconstructieperiode. Gedurende deze periode werd ze overheerst door de noordelijke staten. In 1867 kijken twee personen terug op een eeuw van onafhankelijkheid en het ontstaan van een Amerikaanse natie. Enerzijds is dat Nathan Bedford Forrest, leider van de Ku Klux Klan (een zuiderling). Anderzijds is dat Harriet Beecher Stowe, een felle abolitioniste (een noordeling).

Wat moet je precies doen?

- Op de volgende pagina staan een aantal jaartallen en bijbehorende gebeurtenissen. Lees ze eerst allemaal door;
- Vraag jezelf af hoe de hoofdpersonen, Nathan Bedford Forrest en Harriet Beecher Stowe, op elke gebeurtenis gereageerd zouden hebben. Heel erg blij is +5, neutraal is 0 en niet blij is -5, maar alles er tussenin is ook mogelijk;
- Zet een punt of een kruisje in de grafiek. Neem voor Forrest de kleur rood en voor Stowe blauw.
- Als je alle jaartallen hebt gehad, verbind je de punten met elkaar. Zo krijg je een rode levensgrafiek van Forrest en een blauwe levensgrafiek van Stowe.

De gebeurtenissen

1786 – de voormalig dertien koloniën, behalve Georgia, besloten in dit jaar tot het stopzetten van de Afrikaanse slavenhandel of deze enorm te beperken. Naleving vond niet echt plaats, maar het was een eerste stap.

1789 – in de eerste grondwet van de Verenigde Staten werd opgenomen dat de federale regering de invoer van slaven nooit mocht verbieden. Daarnaast werd afgesproken dat gevluchte slaven altijd weer naar de rechtmatige eigenaar teruggebracht moesten worden.

1793 – door de uitvinding van de Cotton Gin kon op grote schaal katoen geplukt worden in de zuidelijke staten van de Verenigde Staten. Dit betekende een enorme toename van werk waarvoor slaven werden ingezet.

1797 – tijdens zijn presidentschap gaf George Washington aan dat hij geloofde dat de kwestie slavernij de Verenigde Staten ooit zou verdelen. Mocht die dag ooit komen, dan zou hij naar één van de noordelijke staten verhuizen. Toch had Washington enkele slaven.

1801 – toen Thomas Jefferson president werd van de Verenigde Staten nam hij zijn slaven mee naar het Witte Huis. Daar werkten ze onbetaald voor Jefferson en er werden zelfs nieuwe slaven geboren.

1820 – het gebied Missouri vroeg toegelaten te worden tot de Verenigde Staten, maar wel met slavernij. In dit jaar waren er elf slavenhoudende staten en elf slavenvrije staten. De toevoeging van Missouri zou hier een probleem vormen. Er kwam een compromis: Missouri kreeg slavernij en een andere nieuwe staat, Maine, verbood slavernij. Zo bleef het evenwicht bestaan.

1833 – in dit jaar werd de Anti-Slavery Society opgericht in Engeland. Het doel van deze organisatie was de wereldwijde emancipatie en bestrijding van de slavernij in de Verenigde Staten.

1837 – de Amerikaanse vice-president John. C. Calhoun stelde in dit jaar dat slavernij iets positiefs is. Hij geloofde dat in iedere beschaving een klein deel van de samenleving in dienst moest staan van de gehele samenleving. Slaven zijn hier veel beter af dan vrije arbeiders in Europa, was zijn mening.

1850 – in dit jaar kwam de Fugitive slave act tot stand die bepaalde dat het noorden verplicht was ontvluchte slaven uit het zuiden op te sporen en uit te leveren.

1852 – abolitionist Harriet Beecher Stowe publiceerde in dit jaar het boek Uncle Tom's Cabin, een protest tegen de slavernij. In het noorden groeide de weerzin tegen de slavernij, zuidelijke blanken waren woedend.

1856 – de nieuwe staat Kansas, in het midden van de Verenigde Staten, mocht zelf beslissen of het een slavenhoudende of slavenvrije staat werd. Toen het in dit jaar op stemming aankwam, stroomden abolitionisten uit het noorden en voorstanders van slavernij uit het zuiden binnen. Gewapend vochten zij hun conflict uit. Er vielen doden en gewonden.

1857 – het Amerikaanse hooggerechtshof deed in een uitspraak in de zaak Dred Scott. Dit was een slaaf uit Missouri, die met zijn meester in het slavenvrije noorden had verbleven. Hij eiste daarom vrijheid op. Het hooggerechtshof bepaalde echter dat negers slechts 'koopwaar' waren en dus geen aanklacht konden indienen.

1858 – James Henry Hammond, een senator uit het diepe zuiden van de Verenigde Staten, stelde dat er in iedere samenleving een kleine groep mensen al het zware werk moet doen, anders kan de rest van die samenleving zich nooit echt ontwikkelen.

1860 – Abraham Lincoln wordt tot president gekozen van de Verenigde Staten. Hij kreeg hierbij alleen de steun van de noordelijke staten. De zuidelijke staten kozen voornamelijk voor John Breckinridge. Abraham Lincoln was een fel tegenstander van de slavernij.

1861 – nadat de zuidelijke staat South Carolina zich afscheidde, volgden al snel tien andere staten. Zij vormden samen de Confederate States of America, fel voor de slavernij. De eenheid van de Verenigde Staten was verbroken. In april van dit jaar liet Lincoln het vuur openen.

1863 – een belangrijke slag werd gewonnen door het leger van de noordelijke staten. Hierop besloot Lincoln tot het uitroepen van de Emancipation Proclamation waarmee slavernij in de zuidelijke staten werd verboden.

1865 – de Amerikaanse Burgeroorlog was afgelopen en in dit jaar kwam er het dertiende amendement op de grondwet, dat slavernij voor altijd verbood.

1866 – in Tennessee werd de Ku Klux Klan opgericht. Het doel was de Afro-Amerikaanse emancipatie ongedaan te maken. Het lidmaatschap was geheim en de leden droegen witte jurken en puntmutsen. Afro-Amerikanen werden gegeseld, gebrandmerkt of gelyncht.

1867 – de zuidelijke staten verwierpen het veertiende amendement op de grondwet dat alle inwoners van de Verenigde Staten burgerrechten gaf. Hierop werd het zuiden onder militair bestuur geplaatst, wat ook bekend is komen te staan als de Reconstructieperiode.

LEVENSLIJN

EEN ABOLITIONISTE VS. DE KKK

Beantwoord vervolgens onderstaande vragen individueel.

1. Tussen het noorden en het zuiden van de Verenigde Staten bestonden grote verschillen, wat gevolgen had voor de kijk op de kwestie slavernij. Leg uit:
 - welk duidelijk sociaaleconomisch verschil er bestond tussen noordelijke en zuidelijke staten;
 - welk gevolg dit had voor de kwestie slavernij;
 - hoe de noordelijke en zuidelijke staten reageerden op de eerste Amerikaanse grondwet van 1789 en;
 - hoe Forrest en Stowe tegen de kwestie slavernij aankeken.

2. Voorstanders van de slavernij geven verschillende redenen voor het behoud van slavernij in de Verenigde Staten. Noem één van hun argumenten uit deze opdracht.

3. Leg uit, aan de hand van de levenslijn, dat Forrest en Stowe soms heel blij waren met bepaalde politieke leiders, maar soms ook absoluut niet.

4. In 1862 weigerde Engeland de *Confederate States of America* te erkennen als aparte staat, vooral vanwege haar ideeën over de slavernij. Waarom weigerde juist Engeland dit?

5. Vanaf welk moment in de levenslijn kwam het einde van de slavernij in de Verenigde Staten langzaam in zicht? Hoe reageerden Forrest en Stowe hier waarschijnlijk op?

6. In 2017 werd in Charlottesville het standbeeld weggehaald van Robert Lee, opperbevelhebber van het leger van de *Confederate States of America* tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog (1861-1865). Hierop kwam veel verzet en een demonstratie leidde zelfs tot een dode. Dit scheidde de Verenigde Staten opnieuw.. Leg uit:

- waarom veel Amerikanen het ongepast vinden dat standbeelden van belangrijke personen uit de *Confederate States of America* nog altijd aanwezig zijn in Amerika en;
- op welke manier deze gebeurtenis bijdroeg aan een verdere splitsing in de bevolking van de Verenigde Staten.
